

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: X, narozený dne X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2023, č. j.: RN-X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou včas podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2023, č. j.: RN-X, jímž byly zamítnuty námitky žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 1. 11. 2022, č. j.: R-1.11.2022-X, kterým byla žalobci ve smyslu ust. § 41 odst. 3 ve spojení s ust. § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „z.d.p.“), zamítnuta žádost o změnu výše invalidního důchodu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že od přiznání invalidního důchodu III. stupně v roce 2009 se zpomalil negativní progres jeho onemocnění, avšak ani v nejmenším nedošlo ke zlepšení jeho zdravotního stavu. V mezidobí byl zařazen do I. stupně a posléze do II. stupně invalidity.

Vzhledem ke zhoršení zdravotního stavu nepředpokládal zamítnutí žádosti o přiznání invalidity III. stupně, a to zvláště po výslovném doporučení specialisty z X.

3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl zrušit napadené rozhodnutí a vrátit věc žalované k novému projednání.

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná se k žalobě vyjádřila, když rekapitulovala dosavadní průběh řízení a žalobní námitky. Poněvadž po přezkoumání celkového zdravotního stavu žalobce činí pokles jeho pracovní schopnosti 60 %, nedošlo ke změně stupně invalidity a nebyly splněny podmínky obsažené v ust. § 39 odst. 1 písm. c) z.d.p. Jelikož žalobce nesouhlasí s medicinským posouzením svého zdravotního stavu, žalovaná navrhla provedení důkazu odborným lékařským posouzením. V případě zjištění invalidity I. či II. stupně žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, v opačném případě žalovaná ponechala rozhodnutí ve věci na úvaze soudu.

IV. Obsah správního spisu

5. Ze správního (dávkového) spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím žalované ze dne 1. 11. 2022, č. j.: R-1.11.2022-X, byla žalobci podle ust. § 41 odst. 3 z.d.p. vzhledem k nesplnění podmínek v ust. § 39 odst. 2 písm. c) z.d.p. zamítnuta žádost o změnu výše invalidního důchodu kvůli zhoršení zdravotního stavu.
6. Podle prvostupňového posudku (posudek Lékařské posudkové služby Pražské správy sociálního zabezpečení ze dne 20. 10. 2022, č. j.: LPS/2022/X) byla míra poklesu pracovní schopnosti stanovena na 60 %, tzn. neodpovídající uznání invalidity III stupně.
7. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal žalobce námitky.
8. Podle druhostupňového posudku obsaženého v posudkovém spisu (posudek Lékařské posudkové služby České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 2. 2023, č. j.: LPS/2022/X) nebyl žalobce invalidní ve III. stupni, míra poklesu pracovní schopnosti dosahovala 60 %; námitkám nemohlo být vyhověno.
9. Dne 22. 2. 2023 vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Při jednání dne 16. 12. 2024 žalobce uvedl, že nějakou dobu měl třetí stupeň invalidity, posudková komise se nevypořádala s jeho maximálním možným denním režimem, odborní lékaři jsou překvapeni, že žalobci nebyla přiznána invalidita III. stupně, jeho zdravotní stav se zhoršil, nemůže pracovat, odborné kapacity v jeho případě hovoří o třetím stupni invalidity; snaží se, něco do práce udělá, ale musí jít o něco, co lze dělat vleže. Zástupkyně žalované odkázala na posudková zhodnocení. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí, žalovaná zamítnutí žaloby.
12. Soud jako důkaz obstaral posudek PK MPSV ze dne 16. 8. 2023, e. č.: SZ/2023/X. Dne 16. 8. 2023 zasedla posudková komise za přítomnosti posudkové lékařky a lékařky v oboru X, jednání komise byl přítomen i žalobce. Jako posudkově významnou komise vyhodnotila spisovou dokumentaci PSSZ včetně odborných nálezů. Konstatovány byly X.

Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl rozvoj X Procentní míru poklesu pracovní schopnosti komise hodnotila dle kapitoly X přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“), a činila 60 % (což odpovídá invaliditě II. stupně), když ostatní diagnostikované nemoci nejsou při hodnocení invalidity posudkově rozhodné a vyšší položky X žalobce zcela jistě nedosahuje. Pro žalobce je vhodná práce OSVČ – vyššího manažera, nevyhovující je práce bez možnosti rozvržení pracovní zátěže podle aktuálního zdravotního stavu.

13. Podle ust. § 38 z.d.p. *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.*
14. Podle ust. § 39 odst. 2 z.d.p. *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
15. Podle ust. § 41 odst. 3 z.d.p. *při změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity. Nová výše procentní výměry invalidního důchodu se stanoví jako součin procentní výměry invalidního důchodu, který náležel ke dni, který předchází dni, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, a koeficientu, který se vypočte jako podíl procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v odstavci 2, která odpovídá novému stupni invalidity, a procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v odstavci 2, která odpovídá dosavadnímu stupni invalidity.*
16. Z posudku PK MPSV ze dne 16. 8. 2023 vyplývá, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle ust. § 39 odst. 1 písm. b) z.d.p. Posudková komise, která zasedala v řádném složení za přítomnosti odborného lékaře se specializací na X, ke dni 22. 2. 2023 nezjistila dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav vyvolávající pokles pracovní schopnosti nejméně o 70 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti byla hodnocena dle kapitoly X přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a činila 60 %. Při vypracování posudku vycházela komise z posudkově významných odborných nálezů i z vlastního základního objektivního vyšetření žalobce (byť ne po interní stránce) v průběhu zasedání komise dne 16. 8. 2023. Žalobce shledala PK MPSV invalidním ve druhém stupni.
17. K námitkám žalobce soud sděluje, že PK MPSV posoudila jeho zdravotní stav komplexně a ke dni vydání napadeného rozhodnutí (22. 2. 2023). Žalobce byl jednání komise přítomen, bylo přihlédnuto k jeho anamnéze. Přechodné zhoršení X nemá charakter dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, X byly uspokojivě ošetřeny a průběh onemocnění není zhoršen. Podle komise je stav žalobce stabilizovaný, pokud dodržuje doporučená opatření a užívá medikaci. X nejsou posudkově rozhodné, postrádají charakter dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a při pokračující rehabilitaci lze očekávat zlepšení stavu.
18. Dne 30. 10. 2023 bylo soudu doručeno vyjádření žalobce, v němž namítal krátkou dobu mezi předvoláním k termínu jednání a samotným jednáním, a upozornil na výhradu

komise k jeho zamýšlené cestě do zahraničí, která by měla vliv na posouzení zdravotního stavu. Žalobce očekával stejné složení komise. Komise se podle žalobce chovala neprofesionálně, když vyšetření X skončilo konstatováním, že by mohly být zohledněny až po nepřetržitém jednoročním trvání. X se komise blíže nezabývala, naproti tomu věnovala pozornost žalobcově samostatné výdělečné činnosti. Došlo k radikálnímu zhoršení žalobcova stavu, X se v době pracovní zátěže zhoršily na život ohrožující stav „X“. Na žalobcovo onemocnění neexistuje medikace.

19. Dne 23. 11. 2023 bylo soudu doručeno další vyjádření žalobce, ve kterém se zabývá svým zdravotním stavem. Nejprve upozornil, že podle předsedkyně PK MPSV nemělo být prodělání X pokládáno za nemoc. Poté připojil lékařskou zprávu X z ordinace X ze dne 23. 11. 2023, podle níž opakované a stále častější X ukazují na zhoršení XXXX
20. Dne 26. 3. 2024 PK MPSV v jiném složení komise vypracovala doplnění posudku ze dne 16. 8. 2023, jehož předmětem byla vyjádření žalobce ze dne 30. 10. 2023 a 23. 11. 2023 s doloženou lékařskou zprávou MUDr. X. Komise nebyla schopná se vyjádřit ke konkrétním slovům a reakcím, jež měly být vysloveny při jednání původní komise. Zpráva MUDr. X měla podle komise spíše informativní charakter, neboť neobsahovala žádné nové klinické vyšetření ani žádnou novou objektivizaci zdravotního stavu. Komise setrvala na výsledku posouzení ze dne 16. 8. 2023 a trvala na hodnocení zdravotního postižení žalobce dle kapitoly X přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. s poklesem pracovní schopnosti 60 %, když žalobce byl nadále invalidní ve druhém stupni.
21. Žalobce ve svém vyjádření k doplňujícímu posudku uvedl, že tento posudek byl vyhotoven bez jeho přítomnosti, když komise opětovně neuskutečnila analýzu jeho stavu před diagnostikováním onemocnění a současného stavu. Žalobce podrobně popsal dopady svých zdravotních obtíží na jeho aktivity v průběhu dne. Jak potvrdil ošetřující lékař z X, X již vyhodnotil coby překročení kritické hranice a uvažoval o X, což ovšem žalovaná ignorovala, a tím se dopustila jednání hraničícího se zásadami lidskosti a v kontradikci k zásadám lékařské etiky.
22. Soud obstaral srovnávací posudek PK MPSV v Hradci Králové ze dne 4. 9. 2024, e. č.: SZ/2024/X. Dne 4. 9. 2024 zasedla posudková komise za přítomnosti posudkové lékařky a lékaře v oboru X, jednání komise byl přítomen i žalobce, který na něm byl vyšetřen. Jako posudkově významnou komise vyhodnotila spisovou dokumentaci PSSZ včetně odborných nálezů, spisovou dokumentaci městského soudu, doložené posudky ČSSZ i předchozí posudky PK MPSV v Praze. Konstatovány byly X. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti komise hodnotila dle kapitoly X přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a činila 60 % (odpovídající II. stupni invalidity), přičemž ostatní diagnostikované nemoci nezpůsobují samostatně větší pokles pracovní schopnosti než rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. U žalobce se k datu vydání napadeného rozhodnutí jednalo o invaliditu podle ust. § 39 odst. 2 písm. b) z.d.p., když na základě poznatků lékařské vědy, dynamiky vývoje zdravotního stavu a posudkově rozhodných skutečností nelze předpokládat zlepšení funkčních schopností. Žalobce mohl při tomto stavu vykonávat pouze velmi lehkou fyzicky a psychicky nenáročnou práci, bez dlouhých pochodů a stání, s možností změny pracovní polohy a dodržováním pravidelné životosprávy. Jak vyplynulo ze srovnávacího posudku, klíčové závěry ohledně zdravotního postižení a míry snížení pracovní schopnosti jsou totožné s předchozími posouzeními (uvedené bylo v závěru posudku též výslovně konstatováno).

23. Ve vyjádření ke srovnávacímu posudku žalobce sdělil, že oba členové komise chápali žalobcovu nemožnost pokračování v pracovní činnosti, nicméně výhrady proti předchozímu posudku týkající se X zůstaly opětovně opomenuty. Komise se nevypořádala mj. se skutečností, že X. Dodatečně pak žalobce zaslal ambulantní lékařskou zprávu X ze dne 16. 10. 2024.
24. Předmětem věci bylo posouzení zdravotního stavu žalobce. Soud upozorňuje, že sám odborností potřebnou k posouzení zdravotního stavu nedisponuje, proto věcnou správnost posudku neposuzuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, č. j.: 6 Ads 11/2013–20). Za účelem zjištění skutkového stavu soud vyžádal posudek PK MPSV ze dne 16. 8. 2023, jeho doplnění ze dne 26. 3. 2024, jakož i srovnávací posudek ze dne 4. 9. 2024, které považuje za úplné, přesvědčivé a celistvé, s absencí zásadních rozporů a logických vad. Ohledně správnosti a úplnosti stanovené diagnózy X, a to ke dni vydání napadeného rozhodnutí ze dne 22. 2. 2023, nebyly zjištěny důvodné pochybnosti. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě správných posudkových kritérií vztažených na zdravotní stav žalobce, PK MPSV přitom nenalezla důvod pro navýšení procentní míry poklesu pracovní schopnosti kvůli dalším zdravotním postižením žalobce. Komise se věnovala i X a zhodnotila žalobcovu X, při jednání komise dne 4. 9. 2024 žalobce popisoval průběh dne v závislosti na zdravotních obtížích. Žalobcem předložené zdravotní zprávy PK MPSV vzala v úvahu při posouzení jeho zdravotního stavu, poslední lékařská zpráva ze dne 16. 10. 2024 byla vydána již dvacet měsíců po dni 22. 2. 2023, k němuž se posuzuje žalobcův zdravotní stav, zároveň byla vydána stejným lékařem, jehož lékařské závěry byly předmětem posouzení komise (upozorňováno na ně je na s. 3 posudku PK MPSV v Hradci Králové a obsahuje je posudkový spis, tj. zdravotní dokumentace); vzhledem k tomu a ve světle několika posudků PK MPSV již soud seznal posuzování zdravotního stavu žalobce za dostatečné a nevyžadoval další doplnění (resp. již čtvrtý posudek PK MPSV). Další dokazování lékařskými nálezy či dalšími důkazními prostředky (komunikace s lékaři, svědci aj.) již soud považoval za nadbytečné.
25. Soud pokládá za zvláště významnou skutečnost, že ve všech posudcích, tj. ze dne 20. 10. 2022, ze dne 2. 2. 2023, ze dne 16. 8. 2023, ze dne 26. 3. 2024 a ze dne 4. 9. 2024, bylo za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti označeno zdravotní postižení uvedené v kapitole X přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Míra poklesu žalobcovy pracovní schopnosti byla taktéž shodně určena na 60 %.
26. K žalobcem popsanému dennímu režimu je třeba uvést, že PK MPSV musí vycházet z objektivních lékařských nálezů a na jejich základě seznat míru snížení pracovní schopnosti. Nicméně, žalobce byl ke svému subjektivnímu náhledu vyslechnut PK MPSV v Praze a především v Hradci Králové, obě komise vzaly jeho subjektivní tvrzení v potaz. Jádrem posouzení však musí být objektivní lékařské nálezy, není namístě (ostatně ani kapacitně reálné), aby posudkové komise podrobně vypořádávaly žalobcův náhled zhmotněný v jeho případě do jím popsaného denního režimu. K tvrzením stran závěru o invaliditě III. stupně ze strany odborníků v oboru X, je třeba uvést, že všechny dostupné lékařské nálezy byly vzaty v potaz PK MPSV, závěr o míře snížení pracovní schopnosti pak musí zhodnotit posudkový lékař, k čemuž došlo před posudkovými komisemi, kde byl vždy zároveň přítomen odborný lékař v oboru interního lékařství. Komise vzaly v potaz rovněž žalobcovy potíže se X (vizte s. 4 posudků MPSV ze dne 16. 8. 2023 i 4. 9. 2024). Potřebu změn pracovní polohy konstatuje srovnávací posudek ze dne 4. 9. 2024 na s. 7. Komise se

vyjádřily i k dřívějšímu přiznání invalidity III. stupně s tím, že dané posudky byly nadhodnocené (posudky PK MPSV ze dne 16. 8. 2023 a 4. 9. 2024).

27. Pokud jde o žalobcovy výhrady vůči postupu PK MPSV, z ničeho nevyplývá neblahý vliv na vlastní posouzení. Mj. na základě žalobcových tvrzení byl však vyžádán posudek PK MPSV v Hradci Králové s výslovným zdůrazněním, aby bylo k žalobci přistupováno nadstandardně laskavě a vstřícně, přesto byl výsledek posouzení totožný (klasifikace zdravotního postižení a míra snížení pracovní schopnosti) s předchozími posudky jak v řízení před soudem, tak v řízení před žalovanou. Zároveň není nutné, aby posouzení zdravotního stavu provedla PK MPSV vždy ve stejném složení, naopak stejný výsledek u různých komisí nasvědčuje objektivitě a přesvědčivosti posudků.
28. Soud nikterak nezpochybňuje, že žalobce je vážně nemocný se zásadními dopady do soukromého a pracovního života. Opakované objektivní závěry ohledně míry snížení pracovní schopnosti o 60 % svědčí o mimořádných a těžko představitelných omezeních. Zároveň byl zdravotní stav posuzován ke dni 22. 2. 2023, v případě následných změn zdravotního stavu (nových objektivních lékařských nálezů apod.) je třeba podat novou žádost o invalidní důchod, resp. o změnu stupně invalidity.
29. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované nenáleží podle zákona.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

Zmeškání lhůty
k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 16. prosince 2024

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce